

1.2. Bevelen aan de overheid aan om bij de openbare besturen archiefdiensten op een algemeen en overkoepelend niveau in te richten en deze een zodanige strategische plaats in de hiërarchie te geven, zodat zij over voldoende gezag en mogelijkheden beschikken om in het belang van de archiefvormende diensten op een efficiënte wijze te kunnen optreden;

1.3. Nodigen de openbare besturen en de nationale archiefdiensten uit om ervoor te zorgen dat archiefbeheerders en archiefvormers op elk verantwoordelijk niveau, een opleiding in archiefbeheer zouden krijgen, zodat het hedendaags documentbeheer (*"records management"*) bij de overheid wordt bevorderd;

1.4. Gezien het belang om jongeren, toekomstige burgers, gevoelig te maken voor de diverse functies van archief in de samenleving;

Vragen aan de Nationale Archiefdiensten om, in samenwerking met de ministeries die voor het onderwijs bevoegd zijn, in scholen educatieve programma's met betrekking tot archief te organiseren.

3.1. Gezien de noodzaak om een goede beeldvorming over archieven en archiefdiensten bij de publieke opinie te bevorderen,

Nodigen de leden van de Internationale Archiefraad uit om, vanaf 2004, elk jaar een Internationale Archiefdag te organiseren;

2.2. Nodigen de leden van de Internationale Archiefraad uit na te gaan hoe aan afstammelingen van gedeporteerden of van emigranten toegang verschaft kan worden tot de informatie waarmee zij hun herkomst kunnen terugvinden;

2.3. Gezien de massale toename op wereldschaal van bescheiden bijeengebracht door mensenrechtenorganisaties en omwille van het historisch, sociaal en educatief belang van deze documenten voor de internationale gemeenschap;

Bevelen aan de Internationale Archiefraad aan om de bewerking, de bewaring en de raadpleegbaarheid van deze bescheiden aan te moedigen;

4.1. Nodigen het uitvoerend comité van de Internationale Archiefraad, alsook het Comité met betrekking tot de dienstverlening aan de gebruiker, uit om ter gelegenheid van de XXXVIIste bijeenkomst van de CITRA in 2003 een rapport over hun werkzaamheden te presenteren;

4.2. Danken de deelnemers voor hun bijdrage tot stimulerende professionele discussies;

4.3. Wensen de Franse Regering, de territoriale en lokale overheden, de Directrice van de Archives de France en haar medewerkers oprecht te danken voor hun warme gastvrijheid, voor hun efficiënt werk en voor de uitstekende organisatie van de bijeenkomst.

(vertaling: Gustaaf Janssens)

ARCHIEFSELECTIE IN VLAANDEREN: STUDIEDAG EN PUBLICATIE

Dr. Griet Maréchal, afdelingshoofd bij het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën, ging op 1 december 2002 met pensioen.

Na studies in de middeleeuwse geschiedenis aan de Universiteit Gent koos Griet Maréchal (Brugge, 1942-) voor een archiefloopbaan. Zij trad eerst in dienst bij het Rijksarchief Gent (1966-1980) en was er bedrijvig in de leeszaal en bij de inventarisering. In 1980 stapte zij over naar het Algemeen Rijksarchief te Brussel om er hoofd te worden van een afdeling Inspectie. In deze laatste functie bezocht en inspecteerde zij verschillende openbare besturen – van ministeries tot kerkfabrieken toe – en vatte een systematisch onderzoek aan van hun document- en archiefvorming. Dit onderzoek leverde de basis voor de welbekende publicaties van bewaar- en vernietigingslijsten in verband met de gemeenten en de arrondissementscommissariaten. Griet werd niet alleen een autoriteit op het vlak van de selectie, maar verzamelde een zeer grondige kennis en inzicht omtrent de archieven en hun inventarisering bij alle bestuursniveaus. Daarom vroeg men steeds weer om haar inbreng bij archiefopleidingen in de Vlaamse provincies en voor allerlei archiefraaden of -commissies.

Naast haar professionele bezigheden bleef zij ook historisch geïnteresseerd en verrichtte onder meer verder onderzoek in het verlengde van een licentiaatsthesis en een doctoraat die over het Brugse hospitaalwezen tijdens de middeleeuwen handelden.

Ten slotte speelde Griet een belangrijke rol in de beroepsvereniging van de Vlaamse archivariissen, de sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer (VVBAD), van 1983 tot 1993 als lid van het bestuur en van 1990 tot 1993 zelfs als sectievoorzitter.

Na een lange en vruchtbare carrière ging Griet Maréchal op 1 december 2002 met pensioen. De sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer (VVBAD) meende dat dit gebeuren niet zomaar onopgemerkt mocht voorbijgaan en wenste de waardering van velen voor haar professionele en wetenschappelijke prestaties tot uitdrukking te brengen.

Allereerst werd samen met het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen op 3 december 2002 in Gent een archivalische studiedag georganiseerd onder de titel 'Archiefselectie in Vlaanderen: de proef op de som?'. In aanwezigheid van niet minder dan 127 archivariissen – wat een recordopkomst betekent – werden de selectieaanpak en -problematiek voor de meeste archiefbewaarniveaus indringend aangebracht: voor gemeentearchieven door **Michel Igual-Pacheco** (Stadsarchief Aalst), voor private archieven door **Godfried Kwanten** (Kadoc-Leuven) en voor bedrijfsarchieven door **Marcel Van Campen** (Nationale Bank van België). **Agnes Jonker** (Archief-school Amsterdam) behandelde de selectie in moderne digitale archieven en **Gita Denekere** (Universiteit Gent) formuleerde enkele kritische bedenkingen bij de zienswijzen terzake van de archivariissen. Griet zelf bracht uiteindelijk 'de proef op de som': zij vergeleek de verschillende referaten met de bedoeling overeenkomsten en tegenstellingen weer

te geven, en deze te confronteren met haar eigen visie op selectie. Uit deze confrontatie werden dan eindconclusies getrokken en aanbevelingen voor de toekomst meegegeven.

Onmiddellijk na de slotlezing van de wetenschappelijke studiedag volgde een tweede, meer feestelijk moment dat bekroond werd met een receptie aangeboden door het Provinciebestuur. Tijdens dit tweede luik belichtte ondergetekende de betekenis van de gevierde voor de sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer, Carine Stevens schetste haar inbreng voor de Oost-Vlaamse provinciale archiefpolitiek en Gustaaf Janssens las een afscheidstekst voor van wvd. algemeen rijksarchivaris Daniël Van Overstraeten. Nadat Leen Charles en Gustaaf Janssens in een meer ludiek duet haar professionele loopbaan hadden geëvoceerd, hield Griet zelf een slottoespraak. Tussen de toespraken door werden van verschillende zijden bloemen en geschenken aangeboden.

De organiserende werkgroep (Leen Charles, Gustaaf Janssens, Godfried Kwanten, Johan Vannieuwenhuyse en Juul Verhelst) vond dat de hele afscheidsviering ook een blijvende neerslag moest krijgen door de publicatie van de 'Handelingen' van de studiedag. Daarom werden de geannoteerde versies van alle lezingen aangevuld met een bio-bibliografie door de kenner-bij-uitstek Juul Verhelst en gebundeld in *Archiefkunde* 6. Het boekdeel wil niet alleen een staalkaart zijn van wat in Vlaanderen thans gedacht wordt over selectie. Het wil tevens uitnodigen om verder na te denken en te discussiëren rond dit belangwekkende thema.

Griet Maréchal kreeg onder meer bloemen van collega Annie Meiresonne (foto: Carlos Hourez)

Het boek *Archiefselectie in Vlaanderen: de proef op de som? Huldeboek aangeboden aan Griet Maréchal door de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen*. - VVBAD, Antwerpen, 2003. - 127 p. - (Archiefkunde; 6) is te verkrijgen voor de prijs van 25 euro op het VVBAD-secretariaat, Statiestraat 179, 2600 Berchem (Antwerpen).

Johan Vannieuwenhuyse
Voorzitter sectie Archief en Hedendaags Documentbeheer (VVBAD),
Archivaris
Provinciaal Archief West-Vlaanderen
Koning Leopold III-laan 41
8200 Sint-Andries
johan.vannieuwenhuyse@west-vlaanderen.be

